

Arbeidsvarsling

Kurs for kursholdere

Oslo og Trondheim 2008

TEMA:

PLANLEGGING OG GJENNOMFØRING

Bjørn Skaar
Trafikksikkerhetsseksjonen
Vegdirektoratet

Statens vegvesen

Arbeidsvarsling

Formålet med arbeidsvarsling er å:

- sikre arbeidere og trafikanter
- avvikle trafikken forbi arbeidsstedet med minst mulig forsinkelser og ulemper for trafikantene
- muliggjøre effektiv og økonomisk drift av arbeidet

Arbeidsvarsling

For å oppnå målsetningen er det viktig at trafikkreguleringer i forbindelse med arbeid på eller ved veg **planlegges** og **utføres nøyaktig**

For at trafikantene skal kunne opptre korrekt, må all bruk av varsling og sikringsutstyr være **nøyaktig og konsekvent**

Prosessbeskrivelse – Arbeidsvarsling Planlegging og utførelse

0. Et vegarbeid skal gjennomføres

Før det igangsettes arbeid på offentlig veg skal det foreligge godkjent varslingsplan (skiltplan, sikringsplan og nødvendige vedtak om bruk av trafikkreguleringer)

1. Utarbeidelse av varslingsplan

Hvem som helst kan i utgangspunktet utarbeide et forslag til en varslingsplan (entreprenør, konsulent, offentlig ansatt o.a.)

Ved utarbeidelse av arbeidsvarslingsplaner skal det legges avgjørende vekt på sikkerhet for arbeidere og trafikanter, samtidig som det opprettholdes tilfredsstillende framkommelighet for alle typer trafikanter

Sikkerhet for arbeidere

- Sikkerhet for arbeidere ivaretas blant annet ved at:

Kjørende trafikk varsles og ledes utenfor arbeidsområdet,

Det i tillegg til varsling (skilt, oppmerking, signaler) benyttes ulike typer sikring (rekkverk, gjerder el.) som hindrer kjøretøy eller personer uaktsomt kan komme inn på arbeidsstedet.

Det benyttes energiabsorberende utstyr på kjøretøy og arbeidsmaskiner.

Arbeidsstedet er planlagt og tilrettelagt slik at inn- og utkjøring, gangadkomst, lagring av materiell mv medfører minst mulig konflikt med passerende trafikk.

Sikkerhet for trafikanter

- Sikkerhet for kjørende ivaretas blant annet ved at:

De varsles i tide, slik at kjøreadferden kan tilpasses den aktuelle situasjonen

De ledes på en sikker måte forbi arbeidsstedet, slik at det ikke oppstår fare i forhold til andre trafikanter, vegarbeidere, omgivelser eller trafikanten selv

Varslingen utføres slik at fartsnivået tilpasses den aktuelle situasjonen

Det ikke oppstår tvil om korrekt kjøretøyplassering, vikepliktsforhold o.l.

Sikring benyttes på en slik måte at den også ivaretar trafikantenes sikkerhet.

Sikkerhet for gående og syklende ivaretas bl.a. ved at:

Fortau og gang- og sykkelveger ikke benyttes til lagerplass eller parkering, dette skal skje i del av kjørebanelen eller utenfor vegområdet,

Det om nødvendig etableres en midlertidig gang- og sykkelforbindelse forbi arbeidsstedet som så langt råd er gir samme sikkerhet som før arbeidet startet,

Myke trafikanter sikres mot kjørende trafikk og mot arbeidsmaskiner, groper o.l.,

Sikringen er godt synlig eller merkbar, også under dårlige lysforhold og for synshemmede,

Dersom det blir nødvendig med ekstraordinær kryssing av veg, skal dette kunne skje på en trygg måte

Framkommelighet

Alle trafikantgrupper skal sikres tilfredsstillende framkommelighet forbi arbeidsstedet:

Det skal sikres at gående, syklende, barnevogner, rullestoler og eventuelle andre grupper med nedsatt forflytningsevne sikkert og bekvemt kan ferdes forbi arbeidsstedet.

Kjørende trafikk skal ikke påføres større forsinkelser enn nødvendig, og arbeid bør skje til tidspunkt hvor kapasiteten forbi vegarbeidsområdet er tilstrekkelig til å avvikle trafikken.

Effektiv og økonomisk drift

Arbeid som er riktig varslet og sikret vil gi effektivt arbeid og en effektiv trafikkavvikling.

Utarbeidelse av arbeidsvarslingsplaner

Risikovurdering*:

Skal avdekke farlige forhold som søkes eliminert eller redusert gjennom valg av ulike typer:

- varslingsutstyr
- sikringsutstyr

* En vurdering av hva som kan gå galt, hva som kan gjøres for å hindre det og hvordan redusere konsekvensene dersom noe skjer

- Det skal tas utgangspunkt i:
 - hvor og når arbeidet utføres
 - hvilken type arbeid som utføres
 - hva som kreves av varsling og sikring for å ivareta sikkerheten for arbeidere og trafikanter
 - fremkommelighet for trafikantene

Innhold i arbeidsvarslingsplaner

- Varsling
Trafikkskilt, vegoppmerking og trafikklyssignaler som skal benyttes eller endres i forbindelse med vegarbeidet
- Sikring
Langsgående sikring (rekkverk, gjerde eller annen barrierer)
Tversgående sikring (inkludert energiabsorberende tiltak)
- Relevante avstander
- Valg av trafikkregulering (fartsgrense, forbudskilt, lysregulering etc.) og vilkår (for eksempel arbeidstidsbestemmelser o.a.) som gjelder for gjennomføring

Innhold forts

- Planer som ivaretar ulike faser i prosjektets fremdrift (endringer)
- Fremgå hvem som skal være ansvarshavende (må kunne dokumentere kvalifikasjoner/ kompetanse) for arbeidsvarslingen
- Øvrige krav eller vilkår for gjennomføring

Utarbeidelse av arbeidsvarslingsplaner

- Hovedregelen er:
Den som skal ha et arbeidet utført er den som er ansvarlig for at det blir utarbeidet et forslag til varslingsplan.
- Normalt vil skiltmyndighetens oppgave begrense seg til å vurdere og eventuelt godkjenne planene.
- I enkelte tilfeller kan det være behov for assistanse fra skiltmyndighetene også med selve utarbeidelsen av planene.

2. Godkjenning av varslingsplan

Det er skiltmyndighet som har myndighet til å godkjenne varslingsplaner/fatte vedtak – og bestemme vilkår som skal gjelde for gjennomføring av vegarbeidet

- Skiltmyndighet skal motta forslag til arbeidsvarslingsplan minst 3 arbeidsdager før arbeid igangsettes for å vurdere og godkjenne planen. Ved mer omfattende arbeider kreves mer tid.

Godkjenning og skiltvedtak

- Det er skiltmyndighet som skal godkjenne alle arbeidsvarslingsplaner og som har ansvaret for å sikre at det vurderes hvilke tiltak som er nødvendig å iverksette.
- Skiltmyndighet godkjennelse av en arbeidsvarslings plan betyr at han har "innestår /gått god for" kvaliteten på denne planen

Skiltvedtak

- Alle formelle krav til innhold er ivaretatt med blankett som er utarbeidet til dette formålet.

Disse skal benyttes

Kontakt med andre myndigheter og instanser

- Uttalelser (politi, kommuner o.a.)
- Informasjon (VTS, presse, skoler, parter som blir sterkt berørt av vegarbeidene, informasjonstavler på de aktuelle vegstrekningene)
- Varslingsplikt (brannvesen, ambulanse, kollektivtrafikksekskaper)

3. Gjennomføring av varslingsplan

Ansvaret for gjennomføring tillegges utførende virksomhet (entreprenør). Det utpekes ansvarshavende for gjennomføring og oppfølging arbeidvarslingsplanen.

- Utførende virksomhet får ansvar for å etablere varsling og sikring i samsvar med arbeidsvarslingsplanen.
- Mens arbeidet pågår skal det føres tilsyn med at vilkårene i varslingsplanen følges opp.
- Loggbok skal føres etter gitte vilkår

- Utførende virksomhet skal selv etablere rutiner for kontroll av at arbeidsvarlingen er i samsvar med varslingsplanen og at utstyr fyller sin tiltenkte funksjon (internkontroll)
- Det skal som minimum hver dag ved arbeidshagens begynnelse og slutt kontrollere at varslingen er i samsvar med godkjent varslingsplan
- Det skal kontrollere at all varsling og sikring er fjernet når arbeidet avsluttes og at permanent skilting og vegoppmerking er i orden.

Loggbok

Utførende skal føre loggbok. Loggboka skal inneholde tidspunkt og opplysninger om:

- Når varsling og sikring settes ut
- Når varsling og sikring er etablert
- Stedfesting av varslingen og sikringen og eventuelt endringer (km.trering)
- Eventuelle vegstengninger
- Manuell trafikkdirigering eller signalregulering

Loggbok forts.

- Alle avvik fra varslingsplanen
- Alle hendelser som påvirker trafikkavviklingen eller varslingen/sikringen
- Alle ulykker og nestenulykker
- Interne/eksterne kontroller
- Politiets tilstedeværelse
- Når varlingen og sikringen fjernes
- Når varslingen og sikringen er fjernet og normalsituasjonen er gjenopprettet

Generelle vurderinger av behov for tiltak knyttet til arbeidsvarslingen

- Vegbelysning

På belyste veger bør belysningen opprettholdes i anleggsperioden.

På belyste veger med g/s trafikk skal det være belysning i anleggsperioden

På g/s arealer som ikke er belyst bør eventuelle hindringer markers med lykter med fast gult lys

Generelle vurderinger forts.

- Hensyn til gående og syklende

G/S areal skal holdes fritt for arbeidsredskap, maskiner, materialer, parkerte kjøretøy og lignende.

Påse at valgt løsning ivaretar hensyn til særskilte trafikanter (rullestolbrukere, svaksynte, barnevogner, eldre o.a.)

Iverksette nødvendige sikkerhetstiltak på vegger som tas i bruk ved omkjøring (fartsgrense, fartsdempende tiltak)

Sikre arbeidsstedene fysisk (sikre spesielt godt der det er barn ferdes)

Generelle vurderinger forts.

- Arbeidsområdet

Tydlig angi hvilket areal som er avstengt for trafikantene.

Adkomst inn/ut bør skje slik at sikringen ikke åpnes mot ferdselsretningen.

Påse at trafikkikkerhet og trafikkavvikling ikke berøres ytterligere negativt med ventende maskiner og kjøretøy, parkering av private kjøretøy inne på arbeidsområdet eller på nærliggende fortau eller g/s- veg.

Planleggingsvurderinger som alltid skal utføres:

1. Etablere sikkerhetszone
2. Type langsgående eventuelt tverrsgående sikring
3. Bruk av lys og lykter
4. Forvarsling – frisikt
5. Valg av trafikkregulering

